

Nr 57.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående överflyttande till lantförsvarets förvaltning av vissa fastigheter i Järfälla socken av Stockholms län; given Stockholms slott den 29 januari 1932.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

A. Rundqvist.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 29 januari 1932.

Närvarande:

Statsministern EKMAN, ministern för utrikes ärendena friherre RAMEL, statsråden GÄRDE, HAMRIN, VON STOCKENSTRÖM, STADENER, GYLLENSWÄRD, LARSSON, HOLMBÄCK, JEPPSSON, HANSÉN, RUNDQVIST.

Efter gemensam beredning med chefen för jordbruksdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Rundqvist:

Enligt beslut av 1907 års riksdag var syftet med den vid nämnda riksdag inrättade jordförmedlingsfonden att underlätta inköp på landsbygden eller å till stad hörande men utanför det planlagda området belägen mark av större jordområden, som kunde erhållas för billigt pris och särskilt lämpade sig att helt och hållet eller till väsentlig del utstyckas till egnahemslägenheter. Låntagare ur fonden kunde vara hushållningssällskap ävensom aktiebolag och föreningar, vilka hade till uppgift att befrämja förvärvandet av egna hem samt av Kungl. Maj:t vid prövning i varje särskilt fall funnes bereda tillräcklig trygghet för, att deras verksamhet bedreves på ett oegen-

nyttigt och ändamålsenligt sätt, och som hade sina bolagsordningar eller stadgar upprättade i enlighet med av Kungl. Maj:t föreskrivna grunder. För lånerörelsen fastställdes, i överensstämmelse med riksdagens beslut, genom kungörelse den 28 juni 1907 (S. F. nr 49) vissa allmänna bestämmelser, varav här må särskilt nämnas, att ansökning om statslån skulle åtföljas av handling, utvisande att sökanden inköpt eller å auktion inropat det jordområde, till vars förvärvande statslånet avsåges, eller att sökanden hade anbud att få till visst pris och på angivna villkor inköpa området, samt att annan låntagare än hushållningssällskap skulle ställa av statskontoret godkänd säkerhet för beviljat lån, vilket skulle lyftas inom ett år från beviljandet, vid äventyr att outtaget belopp skulle anses hava återfallit till fonden.

Uti en till Kungl. Maj:t ställd, av länsstyrelsen i Stockholms län med utlåtande den 20 juni 1918 överlämnad skrivelse anhöll Järfälla egnahemsförening u. p. a. om lån ur jordförmedlingsfonden av 380,000 kronor för inköp av två i Järfälla socken av Stockholms län belägna jordområden, nämligen dels ett invid Västeråsbanan beläget område, omfattande östra delen av till egendomen Veddesta hörande ägor och bestående av 1 mantal frälse Barsbro nr 1 och frälsetorpet Lilla Björkeby nr 1 med en sammanlagd areal av omkring 72 hektar, dels ock ett invid Riddersviksbanan beläget område, avsett att avsöndras från egendomen Skälby. Nämda båda ägoområden hade egnahemsföreningen jämlikt köpekontrakt den 28 februari 1918 förvärvat från aktiebolaget Jord och hem för en köpeskillning av 475,000 kronor.

Vid detta ärendes föredragning den 12 juli 1918 fann Kungl. Maj:t ansökningen, i vad den avsåge lån för inköp av Skälbyområdet, icke föranleda någon Kungl. Maj:ts åtgärd; däremot fann Kungl. Maj:t gott att under de villkor, som stadgades i berörda kungörelse den 28 juni 1907, bevilja egnahemsföreningen ett lån från jordförmedlingsfonden av 163,840 kronor till gäldande av köpeskillingen för de förut till egendomen Veddesta hörande fastigheterna 1 mantal Barsbro nr 1 och Lilla Björkeby nr 1.

Såsom säkerhet för lånet, vilket av egnahemsföreningen lyftes i statskontoret den 16 maj 1919, godkände statskontoret inteckningar till ett belopp av 164,000 kronor i vissa delar av hemmanet Barsbro nr 1. Sedan emellertid egnahemsföreningen blivit försatt i konkurs, inropade statskontoret för skyddande av jordförmedlingsfondens rätt å exekutiv auktion den 2 maj 1923 de intecknade hemmansdelarna.

Uti gemensam skrivelse till Kungl. Maj:t den 30 november 1931 hava *arméförvaltningens fortifikationsdepartement* och *statskontoret* framställt förslag beträffande dispositionen av de ifrågavarande, för jordförmedlingsfondens räkning inropade fastigheterna.

I skrivelsen meddelas till en början, att den av statskontoret godkända säkerheten för det Järfälla egnahemsförening u. p. a. beviljade lånet å 163,840 kronor utgjorts av följande i nedannämnda, å en skrivelsen bilagd, av distrikts-

lantmätaren O. Bagger-Jørgensen år 1918 upprättad karta närmare angivna hemmansdelar fastställda inteckningar, nämligen: i $\frac{8}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. A, om cirka 4.76 hektar, för tillhoppa 42,000 kronor, i $\frac{4}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. B, om cirka 1.25 hektar, för tillsammans 13,000 kronor, i $\frac{5}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. C, om cirka 4.50 hektar, för sammanlagt 50,000 kronor, i $\frac{4}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. D, om cirka 2.80 hektar, för tillhoppa 33,000 kronor och i $\frac{3}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. F, om cirka 2.50 hektar, för tillsammans 26,000 kronor, eller således inteckningar till belopp av sammanlagt 164,000 kronor. Enligt vad vidare meddelas hade de pantförskrivna fastigheterna, som äro belägna på omkring tio minuters gångväg från Barkarby järnvägsstation och utgöras av obebyggda tomter, den 1 mars 1919 av sakkunniga personer — nämligen förenämnde O. Bagger-Jørgensen samt byråingenjören i Stockholms stads fastighetskontor Otto Malmborg — uppskattats till ett värde av tillhoppa 223,000 kronor, motsvarande efter ett till 75 % beräknat beläningsvärde ett lånebelopp av 167,250 kronor, sålunda överstigande det beviljade lånet. Tillika upplyses, att fastigheten $\frac{8}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. A påvilat ansvar för avdikningslån med 816 kronor 27 öre.

Härefter anföra ämbetsverken i sin omförmälda skrivelse:

Sedan de intecknade fastigheterna blivit inropade för jordförmedlingsfondens räkning, hade fråga varit före om försäljning av desamma, och upprepade försök i sådan riktning hade även under årens lopp gjorts. Köpeanbud å fastigheterna hade, under förutsättning att fastigheten $\frac{8}{100}$ mantal Barsbro nr 1 litt. A — som på sätt förut nämnts häftar för ett avdikningslån — gjordes gravationsfri, avgivits av aktiebolaget Hem på landet å 16,800 kronor, motsvarande det av statens egnahemsstyrelse fastigheterna åsatta värdet. Förhandlingar hade emellertid inletts mellan arméförvaltningens fortifikationsdepartement och statskontoret om övertagande av ifrågavarande fastigheter. Det hade nämligen syntts fortifikationsdepartementet ur övningssynpunkt fördelaktigt, att de intill Järvafältet belägna, med litt. A och B betecknade områdena införlivades med fältet. De övriga, med litt. C, D och F betecknade, områdena vore icke direkt behöfliga såsom övningsterräng. Däremot vore det för lantförsvaret i hög grad önskvärt att förvärva dem såväl ur synpunkten att kunna disponera tomtmark för personalbostäder vid en eventuell förläggning av kasern-etablissemang å Järvafältet, som ock med hänsyn till fördelen att äga mark som bytesobjekt att användas, då behov uppstode att på annan plats förvärva fastighet, som ur övnings- eller annan synpunkt syntes nödvändig att införliva med Järvafältet. Ämbetsverken hade därför tänkt sig, att ifrågavarande fastigheter skulle övertagas av lantförsvaret och att jordförmedlingsfonden, som dock skulle hava att svara för ovan nämnda avdikningslån, skulle gottgöras för överlåtelsen med ett belopp av 16,800 kronor, motsvarande det enda anbud, som avgivits, eller det av aktiebolaget Hem på landet lämnade. För gäldandet av ifrågavarande ersättning till jordförmedlingsfonden syntes lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål kunna anlitas. Arméförvaltningens fortifikationsdepartement och statskon-

toret hemställde alltså, att Kungl. Maj:t måtte avlåta proposition till riksdagen med förslag att ifrågavarande fastigheter måtte övertagas av lantförsvaret samt att såsom ersättning till jordförmedlingsfonden måtte anvisas ett belopp av 16,800 kronor, att utgå ur lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Departements-
chefen.

I enlighet med myndigheternas förslag finner jag mig böra tillstyrka, att omförmälda i Järfälla socken av Stockholms län belägna, å den till ärendet hörande kartan med litt. A, B, C, D och F betecknade delar av hemmanet Barsbro nr 1 överflyttas till lantförsvaret för att förvaltas i den ordning, som gäller beträffande förvaltningen av lantförsvaret tillhörande fastigheter. Den ersättning, som i samband med överlåtelsen av fastigheterna bör tillgodokomma jordförmedlingsfonden, synes även mig lämpligen kunna bestri-
das av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål. Ersättnings storlek torde böra bestämmas till det för fastigheterna angivna värdet av 16,800 kronor, varvid emellertid förutsättes, att betalningsskyldigheten för det fastigheten litt. A åvilande ansvaret för ett avdikningslån alltjämt skall åligga jordförmedlingsfonden. Tidpunkten för lantförsvarets övertagande av fastigheternas förvaltning torde böra bestämmas till den 14 mars 1932.

På grund härav hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att förenämnda i Järfälla socken av Stockholms län belägna, å den i ärendet återopade av distriktslantmätaren O. Bagger-Jørgensen år 1918 upprättade kartan med litt. A, B, C, D och F betecknade fastigheter må från och med den 14 mars 1932 överflyttas till lantförsvarets förvaltning, mot det att jordförmedlingsfonden i samband därmed tillgodoföres ett belopp av 16,800 kronor, att utgå av lantförsvarets fond för byggnader och andra försvarsändamål.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställen behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

A. Lindman.